

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 26-9-2016
 Αριθμ. Πρωτ.: 953

Προς:
 ✓ Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Εξάπλωση των ειδών “Λεονταρόψαρο” και “Λαγοκέφαλος” στη Μεσόγειο»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 7708/27-8-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Μ. Κόνσολας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το πρόβλημα της εμφάνισης, εγκατάστασης και εξάπλωσης των «βιολογικών εισβολέων», δηλαδή των επιτυχώς εγκατεστημένων ξενικών ειδών με ταχύτατη εξάπλωση στον χώρο (χωροκατακτητικά) στα ύδατα της Μεσογείου και, ειδικότερα, στα ελληνικά ύδατα, παρακολουθείται στενά από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Αλιευτικής Πολιτικής και Αλιευτικών Πόρων), ενώ με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολουθούνται τα είδη λεονταρόψαρο (*Pterois miles*) και λαγοκέφαλος (*Lagocephalus sceleratus*), καθώς οι πληθυσμοί τους εξαπλώνονται γρήγορα (σύμφωνα με σχετικές μελέτες), αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και επηρεάζουν τις οικονομικές δραστηριότητες του αλιευτικού τομέα. Συγκεκριμένα:

- για το είδος Λεονταρόψαρο (*Pterois miles*), το ενδιαφέρον είναι ιδιαίτερο, καθώς:
 - α) ο πληθυσμός του είδους, σύμφωνα με σχετικές μελέτες, παρουσιάζει εξαιρετικά γρήγορη εξάπλωση στην Ανατολική Μεσόγειο και β) αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, καθώς φέρει πολυάριθμες δηλητηριώδεις άκανθες που μπορούν να προκαλέσουν πολύ οδυνηρό έως και θανατηφόρο, σε ορισμένες περιπτώσεις, τραυματισμό στον άνθρωπο.
- για το είδος Λαγοκέφαλος (*Lagocephalus sceleratus*), το ενδιαφέρον είναι ιδιαίτερο, καθώς σύμφωνα με σχετικές μελέτες στη Μεσόγειο το είδος αυτό:
 - (α) έχει διαταράξει σε μεγάλο βαθμό την οικολογική ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος,
 - (β) έχει επηρεάσει τις οικονομικές δραστηριότητες και
 - (γ) αποτελεί, ως τοξικό είδος (περιέχει ισχυρή νευροτοξίνη στους ιστούς του), απειλή για τη δημόσια υγεία.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Αλιευτικής Πολιτικής και Αλιευτικών Πόρων) συνεργάζεται:

- με ερευνητικούς φορείς και Πανεπιστήμια, προκειμένου να ενημερώνεται για τα νέα στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα για τα συγκεκριμένα είδη, με απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση απόψεων και την υποβολή προτάσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος,
- με το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων και έχουν προβεί σε μία σειρά από ενέργειες για την ενημέρωση των επαγγελματιών και ερασιτεχνών αλιέων, καθώς και του καταναλωτικού κοινού, αναφορικά με τα χαρακτηριστικά και τις διαστάσεις του προβλήματος.

Ειδικότερα:

- όσον αφορά στο είδος Λαγοκέφαλος, αξίζει να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝ.ΑΛ.Ε.) του Εθνικού Ιδρυματός Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.) και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), προβλέπεται η καταγραφή του είδους λαγοκέφαλος σε περίπτωση που περιλαμβάνεται στο αλιεύμα ως παρεμπιπτόν.

Επίσης, σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, η εξάπλωση του είδους λαγοκέφαλος τείνει να καλύψει το σύνολο της λεκάνης της Μεσογείου (υπάρχουν στοιχεία για την εμφάνιση του είδους στην Ισπανία) και η εγκατάστασή του θεωρείται εξαιρετικά επιτυχημένη. Κατά συνέπεια, οι επιστήμονες θεωρούν ότι η έρευνα για το συγκεκριμένο είδος θα πρέπει να εστιάσει στις μεθόδους στοχευμένης αλιείας του με σκοπό την εμπορική εκμετάλλευσή του είτε ως εξαγωγίμο προϊόν σε χώρες που το καταναλώνουν είτε μέσω της απομόνωσης της νευροτοξίνης των ιστών του και τη χρήση αυτής ως φαρμακευτικής πρώτης ύλης.

- όσον αφορά στο είδος Λεοντόψαρο, αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, από την πρώτη αναφορά του είδους Λεονταρόψαρο (*Pterois miles*) στην περιοχή του νοτιοανατολικού Αιγαίου και, συγκεκριμένα, στη νήσο Ρόδο πριν από περίπου έναν χρόνο (τον Αύγουστο του 2015) μέχρι σήμερα, έχουν καταγραφεί συχνές αναφορές παρουσίας του Λεονταρόψαρου, γεγονός που επιβεβαιώνει τον εξαιρετικά εισβολικό χαρακτήρα του είδους. Κατά συνέπεια, οι επιστήμονες θεωρούν ότι η έρευνα για το συγκεκριμένο είδος θα πρέπει να εστιάσει, αρχικά, στη μελέτη και καταγραφή της εξάπλωσης και αφθονίας του είδους στην Επικράτεια. Επιπρόσθετα, προτείνεται η μελέτη των μεθόδων στοχευμένης αλιείας του είδους, με σκοπό την εμπορική εκμετάλλευσή του είτε ως είδος προς κατανάλωση είτε ως είδος ενυδρείου. Επίσης, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Αλιευτικής Πολιτικής και Αλιευτικών Πόρων) για το είδος Λεονταρόψαρο (*Pterois miles*), θα προχωρήσει στην έκδοση ηλεκτρονικού ενημερωτικού φυλλαδίου.

Αναφορικά με τη δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων που σχετίζονται με το θέμα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, χαρακτηρίζονται ως επιλέξιμες και χρηματοδοτούνται από το εν λόγω Ταμείο δαπάνες για τον έλεγχο της εξάπλωσης χωροκατακτητικών ειδών. Στο πλαίσιο της ανωτέρω πρόβλεψης και ενόψει της έναρξης εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2014-2020, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του (Διεύθυνση Αλιευτικής Πολιτικής και Αλιευτικών Πόρων), καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να αξιοποιήσει δράσεις που θα προσανατολίζονται στην επίλυση του προβλήματος, υποβάλλοντας σχετικές προτάσεις.

Ωστόσο, δεδομένου ότι η εμφάνιση, εγκατάσταση και εξάπλωση αυτών των ειδών αφορά συνολικά στη Μεσόγειο, υπογραμμίζεται ότι λύση στο πρόβλημα μπορεί να δοθεί μόνο συλλογικά σε περιφερειακό επίπεδο (μέτρα που θα εφαρμοσθούν σε όλη τη Μεσόγειο) και όχι μεμονωμένα σε επίπεδο χώρας. Για τον σκοπό αυτό, το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αλιείας) προτίθεται να θέσει το θέμα σε συζήτηση, στο πλαίσιο συνεργασίας Κρατών για θέματα αλιείας τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε επίπεδο Διεθνών Οργανισμών (FAO- GFCM κ.τ.λ.).

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Μ. Κόνσολα